

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 9/2010 vp

Hallituksen esitys laeiksi taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 1 a §:n, taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain ja Valtion taidemuseosta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä lokakuuta 2010 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi taiteen edistämisen järjestelystä annetun lain 1 a §:n, taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annetun lain ja Valtion taidemuseosta annetun lain muuttamisesta (HE 189/2010 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Erkki Norbäck, opetus- ja kulttuuriministeriö
- ylijohtaja Risto Ruohonen, Valtion taidemuseo
- pääsihteeri Esa Rantanen, taiteen keskustoimikunta.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi taiteen edistämisen järjestelystä annettua lakia, taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annettua lakia sekä Valtion taidemuseosta annettua lakia.

Taiteen edistämisen järjestelystä ja Valtion taidemuseosta annettua lakia muutettaisiin niin, että nykyisin taiteen keskustoimikunnan yhteydessä oleva valtion taideteostoimikunta siirrettäisiin Valtion taidemuseon yhteyteen.

Taiteilijaprofessorin viroista ja valtion taiteilija-apurahoista annettua lakia muutettaisiin niin, että taiteilijaprofessorin virat muutettaisiin sellaisiksi valtion taiteilija-apurahoiksi, joissa apurahakausi olisi enintään kymmenen vuotta ja joiden saajilla olisi oikeus käyttää apurahakauden ajan taiteilijaprofessorin nimikettä.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2011.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä

syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksen-

mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina seuraavin huomautuksin.

Hallituksen esitys on osa opetus- ja kulttuuriministeriössä valmisteltua hallituksen esitysluonnosta Taiteen edistämiskeskusta koskevaksi lainsäädännöksi. Luonnoksen saaman laajan kritiikin vuoksi hallituksen esitys sisältää nyt vain ehdotukset taideteostoimikunnan siirrosta Valtion taidemuseon yhteyteen ja taiteilijaprofessorin virkojen muuttamisesta valtion taiteilija-apurahoiksi.

Nykyisin taiteen keskustoimikunnan yhteydessä olevan valtion taideteostoimikunnan siirron tavoitteena on tuoda synergiaetuja toimikunnan toiminnalle. Taideteostoimikunnan tehtävänä on taideteosten hankinta ja valtion taidekokoelman hoito. Sen vuoksi on luontevaa, että toimikunta siirretään Valtion taidemuseon yhteyteen. Valiokunta korostaa, että näin taideteostoimikunta voi hyödyntää Valtion taidemuseon infrastruktuuria ja mahdollisuudet kokoelmien hoitoon paranevat. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että Valtion taidemuseon toimintamäärärahojen turvaaminen on tärkeää, jotta museolla olisi todelliset mahdollisuudet tarjota toimikunnan henkilöstölle asianmukaiset tilat ja mahdollisuudet kokoelmien nykyistä parempaan hoitoon.

Yhdentoista taiteilijaprofessorin virat lakautetaan ja vapautuvat varat käytetään valtion taiteilija-apurahojen myöntämiseen erittäin ansioituneille taiteenharjoittajille. Kun taiteilija-

professorin virkoja on ollut 11, voidaan muutoksen jälkeen myöntää 22 erittäin ansioituneen taiteilijan apurahaa. Taiteilijaprofessorin virat lakautetaan sitä mukaa kuin määräaikaiset virkasuhteet päättyvät. Erittäin ansioituneen taiteilijan apurahan saajalla on oikeus käyttää taiteilijaprofessorin nimikettä apurahakauden ajan.

Muutos tuo merkittävän lisän taiteenalojen apurahavalikoimaan, kun se mahdollistaa nykyistä pidemmät apurahakaudet. Erittäin ansioituneen taiteenharjoittajan apuraha voi olla enintään 10 vuotta. Valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että apurahakauden myöntämisessä on joustavuutta. Näin voidaan taiteenaloilta harkita apurahakauden pituus.

Yksityiskohtaiset perustelut

2. lakiehdotus. Toisen lakiehdotuksen 3 §:ään ehdotetaan uutta 3 momenttia, jonka mukaan taiteilija-apurahoja myönnettäessä on huolehdittava siitä, että myös kielelliset ja alueelliset näkökohdat otetaan huomioon. Vastaava säännös on aiemmin ollut taiteilija-apurahaa koskevan asetuksen 5 §:ssä. Tarkoitus on, että säännös koskee kaikkia taiteilija-apurahoja.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 2010

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Raija Vahasalo /kok	Mikaela Nylander /r
vpj.	Tuomo Hänninen /kesk	Lauri Oinonen /kesk
jäs.	Outi Alanko-Kahiluoto /vihr	Tuula Peltonen /sd
	Merikukka Forsius /kok	Tuomo Puumala /kesk
	Timo Heinonen /kok	Leena Rauhala /kd
	Ilkka Kantola /sd	Mirja Vehkaperä /kesk
	Anneli Kiljunen /sd (osittain)	Pauliina Viitamies /sd.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.